

Pārskats par Turku pagasta bibliotēkas darbu 2020.gadā

Turki, 2021

SATURS

1.Vispārīgs bibliotēkas raksturojums 3
2. Finansiālais nodrošinājums 4
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums 5
4. Personāls 5
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība 9
6. Krājums 14
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem 17
8. Novadpētniecība 18
9. Projekti 19
10. Publicitāte 19
11. Sadarbības tīkla raksturojums 20

1.Vispārīgs bibliotēkas raksturojums
Īss situācijas apraksts

- **Pārskata gada prioritātes:**

1. Saglabāt un uzturēt bibliotēkas publisko telpu.
2. Apkalpot visus novada iedzīvotājus un sniegt nepieciešamo informāciju.
3. Veicināt mūžizglītību.
4. Turpināt novadpētniecības darbu.
5. Popularizēt literatūru – aicinām lasīt grāmatas elektroniski 3td e-GRĀMATU bibliotēkā www.3td.lv
6. Aicinām izmantot elektroniskos resursus vietnēs:

- https://gramatas.lndb.lv,
- www.filmas.lv,
- www.periodika.lv,
- www.manizurnali.lv,
- www.letonika.lv sadaļu lasītava.

7. Komplektēt bibliotēkai nepieciešamos dokumentus.
8. Veikt uzziņu un informācijas darbu.

B-kas darbības teritoriālais un institucionālais raksturojums

Turku pagasta bibliotēka dibināta 1950.gadā – ņemot pēc pirmās inventāra grāmatas. Reģistrēta LR Kultūras ministrijas Bibliotēku reģistrā nr. BLB 0189, 17.01.2011.

Turku pagasta bibliotēka ir viena no divām publiskajā bibliotēkām Turku pagasta teritorijā. Turku pagasta bibliotēka atrodas 14 km attālumā no Līvānu pilsētas un tā darbojas kā Līvānu novada Centrālās bibliotēkas kultūras, izglītības un informācijas struktūrvienība.

Bibliotēkas apkalpojamā zonā atrodas Turku Saieta nams, Jaunsilavu pamatskola, kafejnīca: „Kalna krogs", elektroenerģijas ražošana „Internacional Investments" SIA, zemnieku saimniecības, „Turku pirts ciems", viesu māja „Vasarnieki".

Turku pagasta bibliotēkas apkalpes zona ir Turku pagasts, sniedz pakalpojumus visiem Turku pagasta iedzīvotājiem, īpašu uzmanību veltot savā mikrorajonā –Turkos, Veceļos, Vilkājos, Stiklēros, Saliešos, Grugulēs, Vidsalā, Gaiņos.

Bibliotēkas pastāvīgie lietotāji ir apkārtējo ciemu un sādžu iedzīvotāji, atvaļinājumu laikā un brīvdienās bibliotēku izmanto atpūtnieki.

Bibliotēkā 2020. gadā reģistrēti 183 lietotāji. Dienā bibliotēku vidēji apmeklē 10 - 11 lietotāji. Pēc pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes statistikas datiem uz 01.07.2020.Turku pagastā dzīvoja 799 iedzīvotāji.

Bibliotēka izvietota Turku Saieta nama pirmajā stāvā un ir pieejama iedzīvotājiem ar kustību traucējumiem.

Bibliotēkas mērķauditorija:

- Turku pagasta iedzīvotāji;
- Jaunsilavu pamatskolas skolēni;
- bibliotēkas lietotāji, gan esošie, gan potenciālie;
- arī citi apkārtējo pagastu apmeklētāji.

Bibliotēkā lasītājus sagaida gan grāmatas, gan jaunākie preses izdevumi, kā arī dažāda informācija. Arvien vairāk lasītāji internetu izmanto nopietnas informācijas ieguvei, darbam.

Bibliotēkas akreditācija

Akreditācija pārskata periodā nav notikusi.

2. Finansiālais nodrošinājums

Tabula "Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums"

	2018.	**2019.**	**2020.**
Kopā (EUR)	**9343**	**10499**	**9936**
Pašvaldības finansējums	9306	10475	9915
Citi ieņēmumi:			
t. sk. maksas pakalpojumi	37	24	21
t. sk. ziedojumi un dāvinājumi			
t. sk. VKKF finansējums			
t. sk. citi piešķīrumi			

Finansējums nodrošina bibliotēkas pamatfunkciju veikšanu – krājuma komplektēšanu.

Tabula "Bibliotēkas izdevumi"

	2018.	**2019.**	**2020.**
Izdevumi kopā (EUR)	7134	8046	7517
Darbinieku atalgojums (bruto)	5834	6669	6057
Krājuma komplektēšana	1300	1377	1460

Salīdzinot pa gadiem krājuma komplektēšanai finansiālais nodrošinājums palielinājies, kas skaidrojams ar pakalpojumu cenu paaugstinājumu.

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Turku pagasta bibliotēka no 2010.gada septembra atrodas jaunā, atbilstoši bibliotēkas vajadzībām iekārtotā ēkā, tāpēc remontdarbi pārskata periodā nav veikti. Bibliotēka atrodas pirmajā stāvā, tajā ietilpst 10 vietas lasītājiem un atsevišķi krātuve.

Tabula "Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums"

	Darbiniekiem (skaits)	**Lietotājiem (skaits)**	**Vērtējums (kura gada)**	**Piezīmes**
Datori	1	2	2013.g.; 2015.g.;2016.g	
Multifunkcionālās iekārtas		1	2008.g.	iekārtai darbojas tikai viena funkcija - skeneris
Printeri	1		2006.g.	
Kopēšanas iekārtas		1	2012.g.	
Skeneri				
Citas iekārtas				

Problēmas un to risinājumi materiālā tehniskā stāvokļa jomā.

Problēma ar kārtridžu - krāsu iegādi bibliotēkas printeriem. Ilgi jāgaida pasūtītā prece, tāpēc neapmierinātību izjūt bibliotēkas apmeklētāji.

Bieži saskaramies ar nepietiekošu interneta ātrumu.

4. Personāls

Personāla raksturojums

Turku pagasta bibliotēkā strādā viens darbinieks ar vidējo profesionālo izglītību citā jomā (pielikums Nr. 1), uz pilnas darba likmes, bibliotēkas darbā aizvadījusi gandrīz 13 gadus. Lai pilnveidotu profesionālās iemaņas bibliotekārajā darbā, bibliotēkas vadītāja regulāri apmeklē Līvānu novada centrālās bibliotēkas rīkotos kursus, seminārus un pieredzes apmaiņas braucienus.

Finansējums personāla attīstībai

Finansējumu profesionālās pilnveides nodrošināšanai piešķir novada domes ikgadējā budžeta līdzekļu ietvaros: dienas nauda 18.00 EUR apmērā.

Mācību pieredzes izbraukuma seminārus nodrošina Līvānu novada Centrālā bibliotēka.

Profesionālās pilnveides pasākumi 2020. gadā

N. p. k.	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs(-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Stundu skaits
1.	27.02.	LNCB	LNCB	Seminārs Līvānu novada bibliotekāriem: • Darbosies SIA "Virja LK"grāmatu galds; • Aktuālā bibliotēku nozares informācija; • Semināra atklāšana, LNCB direktore Inta Vērdiņa; • Aktuālākā bibliotēku nozares informācija, Līvānu novada Centrālās bibliotēkas speciālisti; • Latvijas akadēmisko, speciālo un publisko bibliotēku direktoru rudens sanāksmē iegūtie jaunumi, atziņas, LNCB direktores vietniece I. Meļihova; • LNCB filiālbibliotēku prezentācijas par bibliotēku darbu 2019.gadā; • Ceļojuma iespaidos dalīsies LNCB Lietotāju apkalpošanas nodaļas bibliotekāre L. Pintāne; • Tikšanās ar rakstnieci Agnesi Zarāni.	5
2.	24.09.		LNCB	Profesionālās pieredzes apmaiņas brauciens • Staburaga pagasta bibliotēkas un Vīgantes parka apskate; • Jaunjelgavas pilsētas bibliotēkas apmeklējums; • Iepazīšanās ar Talsu galveno bibliotēku un tikšanās ar biliotēku darbiniekiem.	8

2020.gadā bibliotēkas darbiniece apmeklēja 1 Līvānu novada Centrālās bibliotēkas semināru un piedalījās 1 pieredzes apmaiņas braucienā uz Staburaga pagasta bibliotēku un Vīgantes parka apskati, Jaunjelgavas pilsētas bibliotēku un Talsu galveno bibliotēku.

Pirmo apmeklējām Staburaga pagasta bibliotēku.

Staburaga pagasta bibliotēka dibināta 1947.gada novembrī. Šobrīd tā atrodas skaistā vietā pie Vīgantes parka Staburaga saieta nama 2.stāvā.

Staburaga pagasta bibliotēka ir Jaunjelgavas novada kultūras, izglītības un informācijas iestāde, kas nodrošina apmeklētājiem pieeju visa veida informācijai, tās atbilstību viņu vajadzībām.

Apmeklējām Vīgantes dabas parku, kurš piedāvā iepazīt Staburaga apkaimes kultūrvēsturi: Vienības birzs pie Staburaga klints pirmsākumi prezidenta K. Ulmaņa laikā; rakstnieku pāra M. Svīres un V. Kaijaka literārais devums; Staburaga ģeoloģiskā un folklorizētā izcelsme; liliju,gladiolu un dienliliju selekcionāra J. Vasarieša ieguldījums dienliliju dārza tapšanā pie

Staburaga klints piemiņas zīmes “Dieva auss”, prezidentu stādītie ozoliņi Vienības birzī; komponista P.Barisona un rakstnieka Voldemāra Zālīša daiļrade**.**

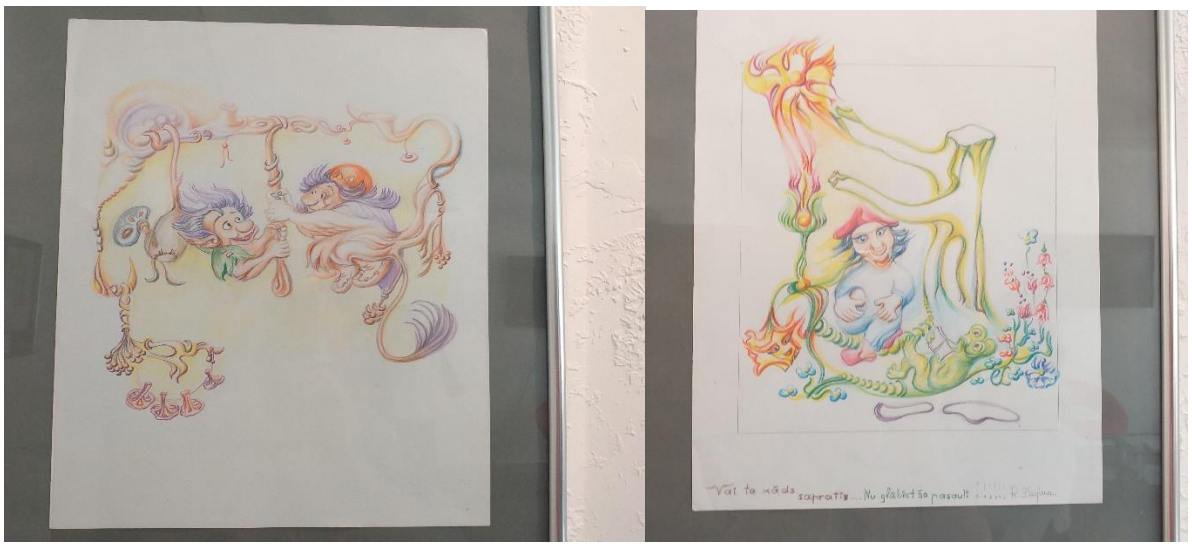
Nākamo apmeklējām Jaunjelgavas pilsētas bibliotēku.

Jaunjelgavas pilsētas bibliotēka dibināta 1948. gadā.

No 2019.gada aprīļa bibliotēka atrodas izremontētās, bibliotēkai piemērotās telpās, kas ir Jaunjalgavas vidusskolas ēkā ar atsevišķu ieeju. Bibliotēkas dizainu izstrādājusi mūsu novada māksliniece Svetlana Kuļgajeva.

Iepazināmies ar bibliotēkas darba organizāciju un apskatījāmies izvietoto mākslinieces Rutas Liepiņas – Stasjunas zīmējumu izstādi.

Pēdējo apmeklējām Talsu Galveno bibliotēku.

No 2019. gada bibliotēkas ēka paceļas Leču kalnā. 1920. gadā šajā kalnā Andrejs Kūnavs "Lecis" uzcēla savu dzīvojamo māju, toreiz Tukuma ielā 15. Sētā izvietojās kūtis, staļļi, klēts un kalpu māja. Dzīvojamā māja saglabājusies līdz mūsu dienām. Lai tai piekļūtu, no ielas veda bruģēts ceļš ar liepu aleju. Mājas priekšā bija izveidota liela puķu dobe. Līdz kalpu mājai varēja piekļūt, ejot taisni pāri "Leču" kalnam no Brīvības ielas. Rudeņos, kad lija tā kā šodien, pa slideno kalna taciņu nebija iespējams kalnā uzkāpt. 1965. gadā kalnu daļēji noraka un uzcēla universālveikalu "Kursa" ar restorānu "Kurzeme" un ēdnīcu.

Talsu Galvenās bibliotēkas direktore Vija Nagle pastāstīja, ka bibliotēkā tiek vākti un apkopoti publicētie materiāli par Talsu pilsētu, vēsturisko rajonu un tā teritorijā izveidotajiem novadiem (Talsu, Dundagas, Mērsraga, Rojas novadiem) – par ievērojamiem cilvēkiem, notikumiem, iestādēm, kultūras un vēstures pieminekļiem u.c. Tās ir publikācijas no žurnāliem, avīzēm, grāmatām par rakstniekiem, dzejniekiem, mūziķiem, kultūras

darbiniekiem, zinātniekiem, mācītājiem, sportistiem un daudziem citiem, kas dzimuši, mācījušies, dzīvojuši, strādājuši Talsos un vēsturiskajā Talsu rajonā.

Talsu Galvenās bibliotēkas otrajā stāvā apmeklētājiem pieejama Novadpētniecības Lasītava – gaiša, plaša telpa ar "miljonu vērtu skatu" – Talsu pilsētas ainavu.

Lasītavā pieejamas divas apmeklētāju darbavietas un plašas palodzes, kur iespējams ērti iekārtoties un pētīt materiālus. Viena no darbavietām ir iekārtota pie bibliotēkas bijušā direktora, ievērojamā bibliogrāfa Jāņa Tāles rakstāmgalda un viņa veidotajiem kartīšu kataloga skapjiem. Atmosfēra pasakaina – atjaunotie skapji un rakstāmgalds piešķir senatnes noskaņu, rāma miera sajūtu un pamatīgumu.

Novadpētniecības lasītavā atrodas jaudīgs, mūsdienīgs lielformāta skeneris ar tekstu atpazīšanas programmu.

Lasītavā atrodas bagātīgs grāmatu (ap 1600 eksemplāru), laikrakstu, rakstu kolekciju krājums par Talsu pilsētu, novadu, Dundagas, Rojas, Mērsraga novadiem.

Iepazināmies un ieguvām pieredzi par citu bibliotēku darba organizāciju, bibliotekāro apkalpošanu, telpu vizuālo noformējumu. Brauciens bija ļoti vērtīgs - ar jaunām, radošām idejām bagāts.

Šogad varam turpināt savu ikdienas darbu – sniegt pakalpojumus saviem lasītājiem un izmantot iegūtās zināšanas, lai savu darbu padarītu atraktīvāku, košāku un saistošāku.

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Galvenie rādītāji

Tabula "Bibliotēkas pamatrādītāji"

	2018.	**2019.**	**2020.**	**% salīdzinot ar iepr. gadu**
Lietotāju skaits	176	187	183	+5%;-2%
t. sk. bērni	23	20	15	-15%;-33%
Fiziskais apmeklējums	3157	2742	2140	-15%;-28%
t. sk. bērni	242	150	75	-61%;-50%
Izsniegums kopā	5496	5709	4962	+3%;-15%
t. sk. grāmatas	767	861	729	+10%;-18%
t. sk. periodiskie izdevumi	4654	4846	4233	+3%;-14%
t. sk. bērniem	75	158	77	+52%;-55%
Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita pagastā vai pilsētā	4,84	4.38	4.37	-0,5%;-0,2%
*t. sk. bērni līdz 18g.**	139	135	132	-2%;-2%
Iedzīvotāju skaits	851	819	799	-3%;-2%

Kā redzams pēc tabulas, iedzīvotāju skaits pagastā ar katru gadu samazinās, tas izskaidrojams ar to, ka iedzīvotāji izbrauc dzīvot uz lielākām pilsētām, kur lielāki darba piedāvājumi. Liela daļa iedzīvotāju izbrauc uz ārvalstīm darba meklējumos, kur daļa paliek pat uz dzīvi.

Turku pagasta bibliotēku izmanto 4.37 % no iedzīvotāju skaita..

Lietotāju kopskaits (pieaugušie) -168;(2018.-153; 2019.-167) – pieaugušo lietotāju kopskaits salīdzinot pa pēdējiem trim gadiem ir nedaudz pieaudzis, tas izskaidrojams ar to, ka liela daļa iedzīvotāju nevar atļauties pasūtīt ne periodiku, ne iegādāties jaunas grāmatas.

apmeklējumu kopskaits (pieaugušie) – 2065;(2018.- 2915; 2019.-2592) - Apmeklējumu rādītāji pa gadiem svārstās vienu gadu vairāk, otru mazāk. Domāju, ka tas izskaidrojams ar apmeklētāju nodarbinātību, bet 2020.gads iezīmējas ar Covid 19 pandēmiju, jo bija laiks kad bibliotēkas neapkalpoja apmeklētājus.

izsniegums (pieaugušie) – 4885;(2018.- 5421; 2019.-5551) - Izsniegumu rādītāji salīdzinot pa gadiem palielinājās, bet 2020.gadā ar ierobežojumiem tie ir samazinājušies.

Galvenie izsnieguma samazinājuma iemesli ir:

1) 2020.gads ieies vēsturē ar Covid 19 pandēmiju, jo bija laiks kad bibliotēkas neapkalpoja apmeklētājus,
2) skolās samazināts skolēnu skaits,
3) mazāk līdzekļu grāmatu iegādei,
4) samazinās iedzīvotāju skaits sakarā ar iedzīvotāju mirstību un izbraukšanu peļņā uz ārzemēm,
5) lielākā daļa iedzīvotāju ir jau pensijas vecumā un līdz ar to bibliotēku apmeklē retāk, vai neapmeklē - veselības stāvokļa dēļ, jo pasliktinājusies tieši redze,
6) lielākajā daļā ģimeņu ir datori,
7) vidusskolas skolēni bibliotēku apmeklē retāk, nāk tikai pēc obligātās literatūras.

Regulāri tiek pievērsta uzmanība krājuma fiziskajam izskatam – tiek atlasītas un labotas grāmatas, pārskatītas un ar dzēšgumiju izdzēstas piesvītrotās. Sazīmēto grāmatu ir diezgan daudz - it sevišķi nozaru krājumā.

Pakalpojumu attīstība

Bibliotēka domāta visām vecuma grupām, sākot no pirmskolas vecuma bērniem līdz pieaugušajiem. Tāpēc tās uzdevums ir veicināt pakalpojumu attīstību atbilstoši katra lietotāja vēlmēm.

Bibliotēkā pieejama uzskatāmā informācija par darba laiku, lietošanas noteikumiem, bezmaksas un maksas pakalpojumiem, datu bāzēm, aktualitātēm bibliotēkā. Pie plauktiem ir izvietotas norādes, kas informē par to, kāda satura literatūra tajos ir atrodama. Jaunākā literatūra, periodika ir izvietota atsevišķos plauktos**.**

Pārskata periodā lietotājiem tika sniegti gan tradicionālie bibliotēku pakalpojumi, gan attālināto lietotāju piesaistīšana izmantojot bibliotēkas pakalpojumu – bezvadu interneta pieejamību pie bibliotēkas ārpus bibliotēkas darba laika.

Pieaugušie bibliotēku apmeklē gan dienas pirmajā pusē, gan pēcpusdienā.

Apmeklētāji labprāt izmanto bibliotēku, lai veiktu e-maksājumus, biļešu rezervāciju, pasūtīšanu un printēšanu.

Sakarā ar e-pakalpojumu un e-veselības ieviešanu valstī, bibliotēkā griežas pēc konsultācijām, piemēram slimības lapas izdrukas.

Pārskata gadā tika organizēta piegāde uz mājām vairākiem bibliotēkas lasītājiem.

2020.gadā bibliotēkas organizēšanas darbā ņemti vērā lasītāju ieteikumi un viedokļi. Vienmēr ir akcentēts, ka katrs lasītājs ir svarīgs bibliotēkai, izzinātas lasītāju un apmeklētāju vēlmes. Bibliotēka strādā pie jaunu lasītāju piesaistes, tiek popularizēta bibliotēkas apkalpošana mājās, cilvēkiem kam pastāv grūtības apmeklēt bibliotēku pašiem.

Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām

Bibliotēka pieejama iedzīvotājiem ar kustību traucējumiem. Turku SN ir arī tualete, kas pieejama cilvēkiem ar kustību traucējumiem. Nespējīgākajiem senjoriem grāmatas un periodiku uz mājām piegādā viņu tuvinieki vai kaimiņi.

Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām

Turku pagasta bibliotēkas pakalpojumus pārsvarā izmanto pagasta iedzīvotāji un tie pamatā ir pamatskolas audzēkņi, pagasta iestāžu darbinieki, bezdarbnieki, strādājošie, pensionāri, mājsaimnieces, zemnieki.

Bibliotēka visus bezmaksas pakalpojumus sniedz pašvaldības piešķirtā budžeta ietvaros un tie ir:

- Bibliotēkas apmeklēšanu, lietotāju pierakstīšanu, iepazīstināšanu ar lietošanas noteikumiem un darba kārtību.

- Grāmatu, žurnālu un citu dokumentu izsniegšanu līdzņemšanai uz mājām.
- Grāmatu, žurnālu, laikrakstu un citu dokumentu izsniegšanu pēc lietotāja pieprasījuma, lasītavā.
- Datoru un interneta lietošanu saskaņā ar noteikumiem.
- Informācijas meklēšanu ar dažādiem veidiem un meklēšanas programmām globālajā elektroniskajā informācijas tīmeklī dažādās vietnēs, katalogos un pieejamajās elektroniskajās datu bāzēs.
- Bibliotēku, literatūru, informācijas iegūšanas un datortehnoloģiju iespēju, lasīšanas un izzināšanas popularizējošus pasākumus (izstādes, tematiskie pasākumi un citas formas).
- Bibliotēkas fondā neesošo iespieddarbu un citas nepieciešamās informācijas pieprasīšanu no citām bibliotēkām.

Bibliotēkas maksas pakalpojumu cenas nosaka un apstiprina Līvānu novada dome (pielikums Nr.2).

2020.gadā tika izveidotas 73 izstādes, organizēti 2 tematiskie pasākumi. Bibliotēka rīko pasākumus sadarbībā ar Jaunsilavu bibliotēku un Jaunsilavas pamatskolu.

Uzziņu, informācijas un izglītojošais darbs

Mūsdienu bibliotēkas ir ne tikai grāmatu krātuves, bet kā informācijas centri, tāpēc informācijas pakalpojumi bibliotēkā ir bibliotekāra ikdiena.

Uzziņu un informācijas darbs ir saistīts ar krājuma komplektēšanu. Sniedzot uzziņas var izanalizēt lasītājus un savas iespējas. Cenšos apmierināt katra lasītāja vajadzības. Ja nav pieprasītās literatūras, cenšos ieteikt kaut ko līdzīgu. Uzziņu sagatavošanā tiek izmantotas attiecīgās nozares grāmatas, uzziņu literatūra, periodika, kā arī elektroniskais kopkatalogs, internets un datubāzes: Letonika.lv , News (laikrakstu bibliotēka).

Uzziņu un informācijas darbs tiek veikts, izmantojot gan tradicionālos, gan elektroniskos informācijas avotus. 2020.gadā pavisam sniegtas 535 uzziņas vai konsultācijas. Uz priekšu domāju, ka sniegto uzziņu skaitam būs tendence samazināties, jo bibliotēkas lietotāji attīstījuši paši savas prasmes patstāvīgā informācijas meklēšanā. Galvenokārt uzziņas nākas sniegt vietējiem iedzīvotājiem un skolēniem.

Visbiežāk nācās sniegt uzziņas par grāmatu pieejamību, A/S Latvenergo, Lattelecom, Citadeles bankas pakalpojumiem, kā arī palīdzēt iedzīvotājiem nogādāt informāciju uz iestāžu e-pastu vai privātpersonas e-pastu.

Bibliotēkā tiek sniegta informācija arī par sadzīviskām lietām – par autobusu un vilcienu sarakstu, par tūrismu, par lauksaimniecību u.c.

Mutiskās uzziņas galvenokārt tiek sniegtas uzreiz sarunas laikā, tās galvenokārt ir par kādu autoru darbiem, par pašiem autoriem.

Telefoniskās uzziņas galvenokārt tiek sniegtas par vietējo iestāžu darba laikiem, dažreiz par autobusu un vilcienu sarakstiem, kā arī dotas atbildes par grāmatas esamību bibliotēkā.

Konsultācijas galvenokārt ir orientētas darbam internetā, kad lasītājs pats cenšas sev sameklēt vajadzīgo informāciju.

E-prasmju nedēļas ietvaros bibliotēkā individuāli, pēc pieprasījuma notika konsultācijas par e-pakalpojumu izmantošanu: (*galvenokārt senjoriem*)

- banku pakalpojumi,
- informatīvie un ziņu portāli,
- žurnālu un laikrakstu portāli,
- pašvaldības,
- sludinājumi,
- veselības portāls,
- dažādi interesanti informācijas avoti.
- elektroniskais katalogs kā pakalpojums – kā attālināti lietot e-katalogu, atrast vai rezervēt izdevumus.

Bibliotēka strādā un apkalpo apmeklētājus ar elektronisko katalogu „Alise" no 2008. gada.

Iekšzemes un starptautiskais SBA:

Tabula "SBA rādītāji"

SBA	2018.	2019.	2020.	+/-
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	88	175	128	-47
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	6	10	13	+3

2020.gadā izmantots tika iekšzemes SBA. Skaitļi rāda, ka saņemto SBA pasūtījumu skaits ir samērā labs, tas nozīmē, ka tiek apmierināti lietotāju pieprasījumi. Pieprasījums ir dažāds, bet galvenokārt jaunākā daiļliteratūra.

Sadarbojoties ar Līvānu NCB – ņemu daiļliteratūru krievu valodā pēc lasītāju pieprasījuma. 2020.gadā iekšzemes SBA no citām bibliotēkām – 128 grāmatas, bet uz citām Latvijas bibliotēkām – 13 grāmatas.

Problēmas un risinājumi bibliotēkas pakalpojumu un pieejamības jomā

Bibliotēkas pakalpojumi pilnā apmērā nav pieejami iedzīvotājiem laika periodā, kad bibliotēka ir slēgta, piemēram – sakarā ar kārtējo atvaļinājumu vai cita attaisnojoša iemesla dēļ. Problēmas risinājums varētu būt: par attiecīgu samaksu uzlikt papildus pienākumu citam darbiniekam.

6. Krājums

Krājuma komplektēšanas politika un organizācija

Krājuma komplektēšanas galvenais uzdevums 2020. gadā bija nodrošināt esošiem un potenciāliem bibliotēkas lietotājiem iespēju saņemt sev nepieciešamo literatūru, preses izdevumus, citus iespieddarbus un informācijas resursus- izglītībai, atpūtai, izklaidei.

Krājuma komplektēšanas un organizācijas politikas prioritātes 2020. gadā bija kvalitatīvs uzziņu krājums pieaugušiem un bērniem, vispusīgi daiļliteratūras un nozaru literatūras jauni izdevumi, atbilstošu vietējās sabiedrības vajadzībām un interesēm, literatūru bērniem un jauniešiem, plašs periodisko izdevumu klāsts.

Turku pagasta bibliotēkas krājuma kustība 2020.gadā

	Jaun-ieguvumi	**Izslēgtie dokumenti**	**Krājums 2020.gada beigās**
Dokumentu (fizisko vienību) kopskaits	476	675	5799

Pēdējos gados ir pastiprināti strādāts pie krājuma izvērtēšanas, atslogojot to no neaktuālas un mazpieprasītas literatūras. To rāda arī izslēgto dokumentu skaits. Lietotāju ērtībām – ejošā krājuma daļa nodalīta no mazpieprasītā krājuma, kurš pieejams repozitārija telpā.

Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums

Tabula "Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums"

	2018.	**2019.**	**2020.**
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	1300	1377	1460
t.sk. pašvaldības finansējums	1300	1377	1460
t.sk.grāmatām	690	745	805
t. sk. bērnu grāmatām	160	149	170
t.sk.periodiskajiem izdevumiem	610	632	655
Finansējums krājumam uz 1 iedz. apkalpes zonā (pašvaldības finansējums)	1.52	1.68	1.83

2020. gadā izlietoti 1460.00 EUR, no tiem grāmatu iegādei 805.00EUR, bet periodikas abonēšanai 655.00EUR. Salīdzinot ar 2019.gadu piešķirtie finanšu līdzekļi krājuma papildināšanai ir palielinājušies par 83.00 EUR.

Iespieddarbu iegādē galvenokārt notiek sadarbība ar „VIRJA LK", SIA. Grāmatas tiek pasūtītas elektroniskajā sarakstē – pieprasītākās, agrāk izdotās vai no mazāk pieejamām izdevniecībām.

Krājuma pārbaude

Krājuma pārbaude (inventarizācija) pārskata periodā veikta laikā 27.marta – 16.aprīlim. Saskaņā ar krājuma uzskaites dokumentiem bibliotēkā ir uzskaitīti: 5553 grāmatu, seriālizdevumu eksemplāri par kopējo uzskaites vērtību EUR 16542,61; 28 citu iespieddarbu un dokumentu eksemplāri par kopējo uzskaites vērtību EUR 115,99.

No bibliotēkas lietotājiem līdz 2020.gada 23.martam izsniegtajām grāmatām, citiem iespieddarbiem un dokumentiem bibliotēkā nav atdoti 149 grāmatu, citu iespieddarbu un dokumentu eksemplāri.

Krājuma pārbaudes rezultātā konstatēts, ka bibliotēkas krājumā atrodas: 5549 grāmatu, seriālizdevumu eksemplāri par kopējo uzskaites vērtību EUR 16540,48; 28 citu iespieddarbu un dokumentu eksemplāri par kopējo uzskaites vērtību EUR 115,99.

Krājuma eksemplāru inventarizācijas rezultātā konstatēts iztrūkums 4 grāmatu eksemplāri par kopējo summu EUR 2,13, kas ir ir norakstāmi un izslēdzami no grāmatvedības uzskaites datiem saskaņā ar sastādīto pamatlīdzekļu norakstīšanas aktu Nr.20200022.

Krājuma rādītāji

Tabula "Krājuma rādītāji"

	2018.	**2019.**	**2020.**
Jaunieguvumi	452	466	476
Grāmatas	102	124	129
t. sk. latviešu daiļliteratūra	45	74	72
t. sk. bērniem	33	19	17
Izslēgtie dokumenti	374	743	675
Krājuma kopskaits	6275	5998	5799
Grāmatu krājuma apgrozība	0.88	0.95	0.86
Periodisko izdevumu apgrozība	2.01	2.53	2.46

Jaunieguvumi kopā 129 grāmatas t.sk. daiļliteratūra – 72, bērniem – 17.

Salīdzinot ar iepriekšējo gadu tas ir vairāk par 5 grāmatām.

Kopā izslēgti 675 dokuments, t.sk. grāmatas - 136,

seriālizdevumi – 539.

Grāmatu apgrozība ir samazinājusies par 0.09%, bet periodisko izdevumu apgrozība samazinājusies par 0.07%, tas saistīts ar esošo situāciju Covid-19 ierobežojumiem.

Datubāzes

Tabula "Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums"

Dabubāze	**2018.**	**2019.**	**2020.**
Letonika	93/149	65/101	37/31
News	264	99	49

Letonikas lietotāji izmanto piedāvātos uzziņu izdevumus:

- valodu tulkojošās un terminoloģijas vārdnīcas,
- nozaru enciklopēdijas.

Pieprasīta ir sadaļa „Latvijas kultūras kanons" apkopotie materiāli. Letonikas datubāzē pieejamie latviešu autordarbu pilnteksti, kā alternatīvs variants krājumā iztrūkstošajiem daiļdarbiem.

Lursoft laikrakstu bibliotēka - piedāvātu bibliotēkas apmeklētājiem izlasīt izdevumus, kas tradicionālā formā nav pieejami bibliotēkā. Datubāzu izmantojums atspoguļojas tabulā.

Krājuma un datubāzu popularizēšana

Krājuma popularizēšana notiek ar jauno grāmatu dienām, informācijas izvietošanu pie info stenda, sociālajā tīklā – facebook.lv, bukletos un info lapiņās.

Datubāzu popularizēšanā notiek individuālas konsultācijas ar iedzīvotājiem pēc to pieprasījuma, kā arī „Digitālās nedēļas" ietvaros - konsultācijas un apmācības ikvienam pēc pieprasījuma.

Darbs ar parādniekiem

Darbs ar parādniekiem tiek veikts regulāri: atgādinājumi par laikā nenodotu grāmatu tika sūtīti uz e-pastiem, sazināšanās notiek arī sociālajos tīklos Messenger, telefoniski. Bērniem un jauniešiem biežāk tika atgādināts personīgi. Diemžēl ir tādi lasītāji, kas ilgstoši kavē nodošanas termiņu. Tie ir lasītāji, kas maina dzīvesvietu vai izbraukuši uz ārzemēm peļņā. Dažreiz lasītājiem grūtības sagādā lielie attālumi vai veselības stāvoklis, līdz ar to tiek pieaicināti kaimiņi un draugi apkalpošanai mājās.

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

Turku pagasta bibliotēka apkalpo Turku pagasta teritorijā dzīvojošos bērnus un skolēnus, kas mācās Jaunsilavu pamatskolā , kā ari jauniešus, kas aizgājuši uz Līvānu 1.vidusskolu un citām skolām. Lasītāju skaits starp bērniem 2020.gadā ir samazinājies uz 15, tas izskaidrojams ar vairākiem iemesliem:

*) ar Covid 19 pandēmiju, jo bija laiks kad bibliotēkas neapkalpoja apmeklētājus,

*) bērni aiziet mācīties uz citām skolām,

*) aizvien vairāk ikdienā ienāk datori,

*) aizvien mazāk vecāki piegriež uzmanību, lai jau mazotnē veicinātu bērnu mīlestību pret grāmatām, pret lasīšanu.

Bibliotēkā izveidots viegli atpazīstams un pieejams bērnu stūrītis , kas ļauj mazajiem lietotājiem brīvi un netraucēti darboties sev interesējošās nodarbēs – lasīt, zīmēt, rotaļāties, spēlēt galda spēles.

Bibliotēkā 2020.gadā bērniem un jauniešiem iegādātas 17 grāmatas.

Pakalpojumu piedāvājums bērniem:

*) daiļliteratūras un uzziņu literatūras krājuma izmantošanas iespējas, jaunākie preses izdevumi bērniem; izmantot b-kas krājumā esošos video un audioierakstus,

*) bez maksas izmantot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas,

*) spēlējot dažādas galda spēles.

Darba gaitā ar bērniem un jauniešiem tiek sniegtas dažādas uzziņas gan mācībām, izklaidei, gan redzesloka paplašināšanai. Uzziņu darbā tiek izmantoti nozaru izdevumi, enciklopēdijas, vārdnīcas, abonētās datu bāzes Letonika, News. Uzziņas tiek sniegtas arī telefoniski, kā arī pa e-pastu.

Ieinteresēt bērnus un jauniešus lasīt grāmatas un citus iespieddarbus ir aizvien grūtāk, jo „ceļā stāv" dators un internets, kā arī ģimenes sadzīves problēmas. Diemžēl jauniešu un bērnu paliek arvien mazāk un pieaugums arī nav gaidāms, jo pagastā jauno ģimeņu ir ļoti maz.

Turku pagasta bibliotēkā darbs ar bērniem un jauniešiem pārsvarā notiek brīvlaikos. Ikdienā esošie bērni no mācību iestādēm atbrauc tikai vakarā, kad ir jau tumšs. Daži, kas dzīvo blakus bibliotēkai vēl ienāk arī vakarā, bet pārējie steidz ātrāk nokļūt līdz mājām.

Darbs ar bērniem un jauniešiem ar īpašām vajadzībām nenotiek, jo nav pieprasījuma.

Bibliotēka sadarbībā ar Jaunsilavas bibliotēku iesaistās lasīšanas veicināšanas programmā „Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija ”.

8. Novadpētniecība

Bibliotēkas galvenie virzieni novadpētniecības jomā saistīti ar:

* pagasta vēsturi,
* novadnieku apzināšanu,
* materiālu vākšanu, apkopošanu un sistematizēšanu.
* novadpētniecības izstāžu rīkošana,
* novadpētniecības materiālu popularizēšanu

Prioritātes:

* novadpētniecības krājuma papildināšana ar vietējiem autoriem un informāciju par Līvānu novadu un Turku pagastu,
* tradicionālo un elektronisko novadpētniecības resursu popularizēšana

Novadpētniecības materiālu apkopošanā un uzziņu darbā tiek izmantota LNB Analītikas datubāze, Lursoft laikrakstu bibliotēka, News.lv, kā arī LNB Digitālā bibliotēka. Bibliotēkā izveidots novadpētniecības plaukts ar materiāliem par pagasta vēsturi un ievērojamiem cilvēkiem.

Informācijas resursi bibliotēkas apmeklētājiem par novadpētniecību pieejami gan bibliotēkā, gan elektroniski Līvānu un Ilūkstes novadu novadpētniecības elektroniskajā katalogā. Esošie materiāli vienmēr ir aktuāli studentiem pētījumu veikšanai, studiju vajadzībām. Tāpat par novadpētniecības materiāliem interesējas gan atsevišķas organizācijas, gan privātpersonas.

Lai izzinātu bibliotēkas un pagasta vēsturi, ikdienā turpinās darbs pie materiālu apkopošanas. Bibliotēkā tiek saglabāts informatīvais izdevums: „Līvānu Novada Vēstis".

Novadpētniecības darba problēmas un to risinājumi

Lai izzinātu bibliotēkas un pagasta vēsturi, ikdienā turpinās darbs pie materiālu apkopošanas, bet jaunu materiālu vākšanai un sakārtošanai būtu nepieciešams darbinieks.

9. Projekti

Pārskata periodā netika rakstīts neviens projekts.

10. Publicitāte

Visa gada garumā par bibliotēkas aktivitātēm informācija tika sniegta Līvānu novada Centrālās bibliotēkas mājaslapai: www.livanub.lv ,un informatīvajam izdevumam „Līvānu novada Vēstis"

Informācija par bibliotēkas darba laiku un pakalpojumiem ir bukletā „Turku bibliotēka", kā arī publicēta Līvānu novada centrālās bibliotēkas mājaslapā: www.livanub.lv un Līvānu novada mājaslapā: www.livani.lv

Lai veicinātu bibliotēkas atpazīstamību un popularitāti, kā arī informētu sabiedrību par piedāvātajiem pakalpojumiem un aktivitātēm, bibliotēka sagatavo un izplata informāciju masu medijos, popularizē sevi sociālajos tīklos www.facebook.com , www.biblioteka.lv bibliotēkas profilos tiek ievietota informācija par bibliotēkā gaidāmajiem pasākumiem, izstādēm un cita aktuāla informācija, kā arī attēlu galerijas.

Informācija par bibliotēku pieejama arī Latvijas kultūras kartes portālā www.kulturaskarte.lv

Informācija par darba laiku ievietota arī Līvānu novada Centrālās bibliotēkas mājaslapā: www.livanub.lvun Līvānu novada mājaslapā: www.livani.lv ,tur arī atrodams bibliotēkas telefona numurs.

Regulāri notiek informācijas apmaiņa ar lasītājiem, dodot tiem iespēju izteikt gan ierosinājumus par darba laiku, informācijas pakalpojumiem un citiem aktuāliem jautājumiem. Bibliotēkai ir lasītāju atsauksmju un ierosinājumu grāmata, kā arī izveidota „IDEJU KASTE"- kurā katrs apmeklētājs var izteikt savu ideju, kā uzlabot bibliotēkas darbību vai vidi.

11.Sadarbības tīkla raksturojums

Bibliotēka atrodas Turku pagasta Turkos, vienā ēkā ar saieta namu. Tas atvieglo darbu ar sabiedrību tieši informācijas jomā, jo šeit apgrozās vietējā sabiedrības daļa. Patstāvīga sadarbība notiek:

- Ar Turku pagasta pārvaldi – saimnieciskajos jautājumos,
- ar Līvānu novada Centrālo bibliotēku – konsultācijas, SBA pakalpojuma izmantošanā, dalība LNCB organizētajos semināros, kursos, pieredzes apmaiņas braucienos,
- ar citām novada bibliotēkām - par bibliotēkas darbu un uzdevumu veikšanu,
- ar Turku saieta namu tiek organizēti kopīgi pasākumi, pēcpusdienas, radošās darbnīcas,
- sadarbībā ar Jaunsilavu bibliotēku un Jaunsilavu pamatskolu, bibliotēka iesaistās lasīšanas veicināšanas programmas „Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”.

Informāciju un materiālus par bibliotēku apkopoja:
Turku pagasta bibliotēkas vadītāja Rita Grugule
2021.gada 18.janvāris